

Sikkerhedsdatablad

LFS Mandipropamid

Udarbejdet d. 17.7.2008

Revideret d. 4.11.2010

1. Navnet på produktet og virksomheden

PR-nummer: 318-149

Produkttype: Svampemiddel

Leverandør:

LFS – Kemi ApS

Tarp Byvej 81-83

6715 Esbjerg N

Tlf.: +45 76 12 33 70

Fax: +45 75 16 81 38

2. Sammensætning / stoffernes klassificering

Kemisk navn	CAS-nr	EC-nr	Faresymbol	R-sætninger	Indhold % W/W
Mandipropamid	374726-62-2	-	N R51/53		23,3
Naphthalene sulfonic acid, sodium salt, polymer with formaldehyde	9008-63-3		Xi	R36/38	1-5
1,2-propanediol	57-55-6	200-338-0			5-10

R-sætningernes ordlyd er anført i punkt 16.

3. Fareindikation

Sikkerhedsforanstaltninger for mennesker og for miljøet

Produktet forventes ikke at give skadelige effekter ved anbefalet brug.

4. Førstehjælp

Generelt:

Hav dunk, etiket eller dette sikkerhedsdatablad ved hånden, når Giftlinjen eller lægen kontaktes.

Indånding:

Bring patienten ud i frisk luft, hold vedkommende varm og i hvile. Giv kunstigt åndedræt, hvis vejrtrækningen bliver uregelmæssig eller ophører. Søg straks lægehjælp som en forholdsregel.

Hud:

Fjern straks forurenede tøj, og vask umiddelbart herefter huden med rigeligt vand, efterfulgt af sæbe og vand. Dette er vigtigt for at minimere kontakten med huden. Søg lægehjælp, hvis irritation varer ved. Forurenede tøj bør vaskes, før det anvendes igen.

Øjne:

Fjern eventuelle kontaktlinser. Skyl straks med øjenskyller eller rent vand i mindst 15 minutter med adskilte øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Indtagelse:

Søg omgående læge og vis etiketten eller dette sikkerhedsdatablad.
Fremkald ikke opkastning.

Ved forgiftningstilfælde:

Alarm 112. Ellers kontakt læge. Yderligere oplysninger ved henvendelse til Giftlinjen (Bispebjerg Hospital), tlf. 82 12 12 12.

Der kendes ingen specifik modgift. Giv symptomatisk behandling.

5. Forholdsregler ved brand**Egnede slukningsmidler:**

Ved mindre brande bruges skum, kuldioxid eller pulver.
Ved større brande bruges skum eller vandtåge; undgå at bruge kraftig vandstråle.
Slukningsvand skal inddæmmes eller opsamles (bortflydning og/eller nedsivning skal undgås).

Personlige værnemidler ved brandbekæmpelse:

Luftforsynet åndedrætsværn og særligt arbejdstøj.
Øvrigt: Hold beholdere i nærheden af ilden afkølet ved at sprøjte vand hen over.

6. Forholdsregler ved spild**Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer**

Brug beskyttelsesbriller, handsker, støvler og overtræksbukser under arbejdet.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå at væske og vaskevand løber i søer, vandløb eller kloak. Informer straks de kommunale myndigheder (evt. brandvæsenet 112), hvis dette sker.

Metoder til oprydning

Spild opsuges med granulat, sand, jord el.lign. og samles op i beholdere; ved større spild tilkaldes professionel hjælp. Se punkt 13 vedrørende bortskaffelse. Vask det forurenede område med vand der opsamles.

7. Håndtering og opbevaring**Håndtering:**

Undgå kontakt med huden og øjnene (S24/25). Undgå indånding af aerosoltåge (S23). Vask huden efter arbejdet. Omhyggelig omgang med kemikalier skal altid iagttages.

Opbevaring:

Opbevares tørt og frostfrit i original, tæt lukket beholder utilgængeligt for børn. Anbefales opbevaret under lås. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer (S13).

8. Eksponeringskontrol / personlige værnemidler**Grænseværdier**

Stoffer	CAS-nr.	Grænseværdi	Værditype	Kilde
Mandipropamid	374726-62-2	10 mg/m ³	8 t TWA	Syngenta

1,2-propanediol	57-55-6	10 mg/m ³ partikler 150 ppm resp. 470 mg/m ³ totalt (damp + partikler)	8 t TWA	UK HSE
-----------------	---------	--	---------	--------

Tekniske foranstaltninger

Indelukning og/eller adskillelse er den mest pålidelige tekniske beskyttelse hvis eksponering ikke kan undgås. Omfanget af disse beskyttelsesmetoder beror på den aktuelle risiko. Hvis luftbåren tåge eller damp dannes, brug lokalt ventilationsanlæg. Bedøm eksponering og brug yderligere forholdsregler for at holde luftbårne partikler under relevant eksponeringsgrænse. Om nødvendigt, søg yderligere arbejdshygiejniske råd.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Form	Suspension
Farve og tilstandsform	Off-white til brun væske
pH	5-9 ved 1 % w/v
Densitet	1,072 g/cm ³
Flammepunkt	>101 °C ved 100,3 kPa Pensky-Martens c.c.
Oxiderende egenskaber	Ikke oxiderende
Eksplorative egenskaber	Ikke eksplosiv
Blandbarhed	Blandbar med vand
Viskositet, dynamisk	45,0-338 mPa.s ved 40 °C, 56,2-424 mPa.s ved 20 °C
Overfladespænding	36,4 mN/m ved 20 °C

10. Stabilitet og reaktivitet

Ved brand kan dannes giftige og/eller irriterende dampe. Stabilt under normale forhold.

11. Toksikologiske oplysninger

Akut giftighed

Oral	Lav giftighed (LD50 >5000 mg/kg)
Dermal	Lav giftighed (LD50 >2000 mg/kg)

Langtidsvirkninger

Der er ingen kendte langtidsvirkninger for mennesker ved normal håndtering og brug af dette produkt ifølge brugsanvisningen og dette sikkerhedsdatablad.

12. Miljøoplysninger

Økotoksicitet: Produktet forventes ikke at give skadelige effekter ved anbefalet brug.

Giftighed

Karpe (<i>Cyprinus carpio</i>)	LC50 >100 mg/l (96 t)
Regnbueørred (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	LC50 >100 mg/l (96 t)
Dafnie (<i>Daphnia magna</i>)	EC50 >100 mg/l (48 t)
Grønalg (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>)	ErC50 >100 mg/l (72 t)
Grønalg (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>)	EbC50 15,3 mg/l (72 t)

Mobilitet:

Mandipropamid har lav mobilitet i jord.
For at beskytte grundvandet skal produktet anvendes ifølge brugsanvisningen.

Persistens og nedbrydelighed:

Mandipropamid er ikke-persistent i jord.
Mandipropamid er ikke let bionedbrydelig.

Bioakkumuleringspotentiale:

Mandipropamid har lavt potentiale for bioakkumulering.

13. Bortskaffelse

Foruren ikke søer, åer eller grøfter med kemikalier eller brugte beholdere. Affald må ikke komme i kloakken. Hvor det er muligt foretrækkes genanvendelse frem for bortskaffelse eller forbrænding. Hvis genanvendelse ikke er praktisk muligt, skal bortskaffelse ske i henhold til lokale regulativer.

Emballage

Tøm for resterende indhold. Skyl beholderne tre gange. Tomme beholdere skal afleveres til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse. Tomme beholdere må ikke genbruges. Tom emballage og rester kan bortskaffes med dagrenovationen.

14. Transport oplysninger

ADR/RID/IMDG Ikke farlige stoffer

Midlet skal holdes adskilt fra fødevarer, drikkevarer og foderstoffer under transporten.

15. Oplysninger om regulering

Klassificering: Ingen

Risikoangivelser og sikkerhedsforskrifter:

Opbevares utilgængeligt for børn (S2).
Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer (S13).

Anvendelsesområder og -begrænsning:

Må kun anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler og salat på friland samt agurk i væksthuse. Må ikke anvendes mod andre skadevoldere og ikke i højere doseringer end de i brugsanvisningen nævnte.

Behandlingsfrist:

Må i kartofler og agurk i væksthuse ikke anvendes senere end 3 dage før høst. Må i salat på friland ikke anvendes senere end 7 dage før høst.

Særlige krav til alder mv.:

Ifølge Arbejdstilsynets regler om unge menneskers farlige arbejde må midlet ikke anvendes af personer under 18 år. Undtaget er dog unge under en jordbrugsuddannelse af mindst 2 års varighed, hvor arbejdet er et nødvendigt led i uddannelsen. Arbejdet må i givet fald kun udføres efter grundig instruktion og under opsyn af en erfaren person, som er fyldt 18 år.

Krav om særlig uddannelse

Sprøjtecertifikat: For ansatte sprøjteførere samt den der erhvervsmæssigt udfører sprøjtning for andre eller på forpagtet areal. *Sprøjtebevis:* For den der udelukkende udfører sprøjtning i egen bedrift (etableret før 1.1.1991) samt ansatte, der maksimalt udfører sprøjtning 4 timer årligt.

Brandfarlig vare: Nej

National lovgivning:

Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet i henhold til direktiv 2001/58/EF, præparatdirektiv 99/45/EF samt At-vejledning C.0.12 Leverandørbrugsanvisning (sikkerhedsdatablad) og teknisk datablad for stoffer og materialer (Maj 2003) og At-vejledning C.0.1 Grænseværdier for stoffer og materialer (April 2005) samt Bek. nr. 161 af 26.04.85 om brandfarlige væsker fra Justitsministeriet.

16. Øvrig information

Læs altid etiket og brugsanvisning før brug. Informationerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på vor nuværende viden og skal beskrive produktet med hensyn til sikkerhedskrav. Informationerne skal derfor ikke ses som garanti for specifikke egenskaber.

Risikosætninger (fra punkt 2):

R36/38 Irriterer øjnene og huden

R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet

Vertikal streg i venstre margin indikerer ændring i forhold til tidligere version.